

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Володимир БУГРОВ

12

2023

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ГЕОГРАФІЯ»**

Рівень вищої освіти: перший

**Редакція від « 11 » 12 2023 р.,
затверджена рішенням Вченої ради (протокол № 4)**

на здобуття освітнього ступеня: бакалавр
спеціальності: 014.07 – Середня освіта (Географія)
галузі знань: 01– Освіта/Педагогіка

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від « 11 » 12 2023 р.
протокол 4

Внесено змін
ректора №422-52 від 20.04.2026р.

Введено в дію наказом ректора
від «20» 12 2023 р.
за №1030-32

Внесено змін
наказу ректора від 11.09.2024р №724-32

Київ – 2023

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензії (представників академічної спільноти (ВНЗ, національної та галузевої академій наук, тощо)

Назаренко Тетяна Геннадіївна завідувач відділу навчання географії та економіки Інституту педагогіки НАПН України, доктор педагогічних наук

Кузишин Андрій Васильович декан географічного факультету Тернопільського педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, доктор географічних наук

Б. Відгук представників професійних асоціацій

Вербицький Володимир Валентинович директор національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді, заслужений працівник освіти України, академік Академії наук вищої освіти України, доктор педагогічних наук, голова профспілки освітян України

В. Відгук представників ринку праці

Горовий Олег Володимирович директор Коцюбинського ліцею № 2, вчитель географії

Усі рецензенти відзначили важливість освітньо-професійної програми «Географія», дана програма розроблена у відповідності з сучасними тенденціями в системі освіти, враховує вимоги Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти» та «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», концепції НУШ, а також важливу складову компетентності сучасного вчителя – організація позакласної та позашкільної роботи.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник робочої групи						
Гринюк Олег Юрійович	Доцент кафедри географії України КНУ імені Тараса Шевченка	КНУ імені Тараса Шевченка, 2003 р., географія, географ, менеджер туризму, менеджер екологічного туризму та ГІС, менеджер освіти, викладач географії, екології та основ економіки.	Кандидат географічних наук, 11.00.11– конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, «Формування територіально-рекреаційних систем лікувального типу (на прикладі курорту Трускавець)», доцент кафедри географії України	16	Автор понад 50 публікацій. Основні публікації за напрямом: Шинкаренко, У., Рашевська, Д., Гринюк, О. (2020). Розробка дводенного навчального пішохідного маршруту Свідовецьким масивом. <i>Географія та туризм</i>, 59, 36-44. https://doi.org/10.17721/2308-135X.2020.59.36-44 Gryniuk, O., Demianenko, S., & Kupach, T. (2021). Analysis of zoning schemes of the territory of Ukraine for the purposes of optimization and management of recreational and tourist activities. <i>Journal of Geology, Geography and Geoecology</i>, 30(2), 261-274. https://doi.org/10.15421/112123 Радченко, А., Гринюк, О. (2023). Проект пішохідного туристичного походу 2 ступеня складності в Вінницькій області. <i>Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів</i>, 3(1), 33-40. https://doi.org/10.17721/2786-4561.2023.3.1-5/9 Гринюк, О., Степаненць, І., Гринюк, Д., & Уліганець, С. (2021). <i>Методичні вказівки зі спортивного орієнтування у навчальних закладах (Міське та паркове орієнтування)</i>. Гринюк, О., Мариморич, А. (2023). <i>Методичні вказівки до курсу «Шкільний туризм» (з курсовою роботою)</i>. Має досвід рецензування дисертацій,	Білоостоцький університет (Польща), сертифікат, «Викладання та дослідження у сучасному університеті: виклики, рішення та перспективи», 20.11.2021 Київський національний університет імені Тараса Шевченка, сертифікат, «Правила безпеки життєдіяльності в умовах війни та надзвичайних ситуаціях», 24.03.2023

					керівництва науковою роботою здобувачів вищої освіти (доповіді на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, статті).	
Члени робочої групи						
Москаленко Алла Миколаївна	Заступник декана факультету психології з навчальної роботи КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний педагогічний інститут ім. М. П. Драгоманова, 1992 р., педагогіка і методика виховної роботи, методист з виховної роботи, вчитель етики і психології сімейного життя	Кандидат педагогічних наук, 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти, «Розвиток умінь педагогічного спілкування в системі післядипломної освіти»; доцент кафедри педагогіки, старший науковий співробітник	24	Автор понад 125 публікацій. Основні публікації за напрямом: Dubovyk, S. H., Vashchenko, O. V., Moskalenko, A. M., Molodychenko, V. V., & Molodychenko, N. A. (2021). Features of Preparing Future Teachers for Work in an Inclusive Educational Environment. <i>Journal of Higher Education Theory and Practice</i>, 21(14), 41-49 https://doi.org/10.33423/jhetp.v21i14.4808 Asadchykh, O., Moskalenko, A., Pereloma, T., Poinar, L. (2021). Formation of ethical competence of future specialists in the process of teaching compulsory disciplines in a higher education institution. <i>AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research</i>, 11/01-XVII, 116-119 Tokaruk, L., Moskalenko, A., Vasylyeva-Khalatnykova, M., Zahorodnia, A., Kostenko, L. (2022). The use of digital games in the professional training of social pedagogues: realities and perspectives. <i>Revista tempos e espacos educacao</i>, 15(34). DOI10.20952/revtee.v14i33.17223. Vasylyshyna, A., Moskalenko, A., Dutchak, V., Strilets-Babenko, O., Pavlyuk, O. (2022). Core competencies of contemporary university tutor in ukraine, usa and eu countries within digital educational realm. <i>Ad alta-journal of interdisciplinary research</i>, 12(2), 101-106. Москаленко, А. (2022). Моделювання професійної підготовки педагогічних кадрів у класичних університетах. <i>Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка</i>, 2(16), 33-39 Має досвід рецензування дисертацій, керівництва науковою роботою здобувачів вищої освіти (доповіді на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, статті).	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, сертифікат № 767-20, «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти», 01.12.2020 Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, сертифікат № 0060/04-07-ЛПШ, «Національні наукові психологічні школи: історія та сучасність», 04.07.2021
Уліганець Сергій Іванович	Завідувач кафедри	КНУ імені Тараса Шевченка,	Кандидат географічних наук,	20	Автор 80 публікацій. Основні публікації за напрямом:	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, сертифікат, «Експерт

	географії України географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	2000 р., географія, менеджер туризму, викладач	11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, Конструктивно-географічний аналіз ландшафтно-рекреаційних систем (на прикладі Закарпатської області)», доцент кафедри географії України		Арїон О.В. Географія рекреаційних ресурсів «Географія туризму: навч.-методичний посібник / Арїон О.В., Уліганець С.І., Дмитрук О.Ю. / - 2 вид., перероблено та допов. – К.: Інтердрук, 2019. – 206 с. Батиченко, С., Уліганець С., Мельник Л. (2020) Особливості організації лікувальних турів. <i>Географія та туризм</i>, 59, 14-21 https://doi.org/10.17721/2308-135X.2020.59.14-21 Andriushchenko, K., Khaletska, A., Ushenko, N., Petrychuk, S., Uliganets, S. (2021). Education process digitalization and its impact on human capital of an enterprise. <i>Journal of Management Information and Decision Sciences</i>, 24(5), 1-9 Serhii I. Uliganets, Sergii Yu. Syrovets, Nataliia S. Koroma, Mykola A. Molochko. (2021). A geographical dimension of resource endowment of Ukrainian territories. <i>Journal of Geology Geography and Geoecology</i>, 30(3), 589–596 S.I. Uliganets, Oleg Y. Gryniuk, Ulyana Y. Shynkarenko. (2022). Landscape cultivation project of the «Recreation tract «Korostyshiv Canyon» and prospects for the creation of a geopark <i>Journal of Geology, Geography and Geoecology</i>.. 31(4). 601-615. Уліганець, С., Мельник, Л., & Шинкаренко, У. (2023). Розвиток військового туризму як одного з напрямів туріндустрії у поствоєнний період в Україні (на прикладі Київської області). <i>Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки</i>, 2(54), 63–71. https://doi.org/10.17721/1728-2217.2023.54.63-71 Член журі III (міський) етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії (2020). З 2021 року активно працює у складі головою журі III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України секція «Географія»	з акредитації освітніх програм», 12.08.2021 Київський національний університет імені Тараса Шевченка, сертифікат, «Правила безпеки життєдіяльності в умовах війни та надзвичайних ситуаціях», 24.03.2023
Масляк Петро Олексійович	Професор кафедри географії	Київський державний університет імені	Доктор географічних наук, 11.00.02 - економічна і	52	Автор понад 500 публікацій. Основні публікації за напрямом: Географія 8 клас. Вид-во Аксіома, 2016,	

	України	Тараса Шевченка, 1971 р., економічна географія, економіко-географ. викладач географії	соціальна географія, «Машинобудування в господарських комплексах», професор кафедри географії України		303 с. Географія 7 клас. Вид-во Аксіома, 2016, 343 с. Масляк П.О. та ін. (2019). Географія (профільний рівень): підруч. для 11 класу – Х: Ранок, 272 с. Марченко, А., Масляк П., Уліганець, С. (2021). Релігії та релігійні споруди Києва як складові сакрального статусу міста. <i>Вища школа</i> 10(206), 66-78. Масляк П., Уліганець С., Слизький А. (2021). Дослідження питання поширення та популярності тематичних парків у світі. <i>Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. «Географія»</i> . 80/81. Участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Керівництво роботою магістрантів та аспірантів	
Купач Тетяна Геннадіївна	Доцент кафедри географії України КНУ ім. Тараса Шевченка	КНУ імені Тараса Шевченка, географічний факультет, 1998 р. географія, географ-геоеколог, менеджер, викладач	Кандидат географічних наук, 11.00.11 - конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, «Методика географо-топонімічного аналізу території України», доцент кафедри географії України	20	Автор 96 публікацій. Основні публікації за напрямом: Купач Т. Г., Дем'яненко С. О. (2022) Електронний дидактичний тест-додаток «Географічний мінімум» для діагностики предметних знань студентів. <i>Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів</i> . 2(1). 47-56 Купач Т.Г., Дем'яненко С.О. (2021) Екологічні маршрути, як основа виховання екологічної свідомості (на прикладі територій Канівського природного заповідника). <i>Chornobyl: open air lab: Збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 5 річчю створення Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника</i> . Тернопіль: Крок. 319-325 https://zapovidnyk.org.ua/ Kupach, T. G., Demianenko, S. O., & Arion, O. V. (2020). The aesthetic value of landscapes of the upland right bank area of the Dnieper River of the Kaniv Nature Reserve, Ukraine. <i>Journal of Geology, Geography and Geoecology</i> , 29(4), 731–744. https://doi.org/10.15421/112066 Методичні рекомендації до навчальної дисципліни Поведінкова географія для	Університет Collegium Civitas (Варшава, Польща), свідоцтво про підвищення кваліфікації № 184/2020, «Інтернаціоналізація вищої освіти. Організація навчального процесу та інноваційні методи навчання у вищих навчальних закладах Польщі», 15.07.2020. НАПН України, ЦПО, свідоцтво про підвищення кваліфікації СП 35830447/0422-23Ц, «Менеджмент соціально-педагогічного супроводу діяльності закладів фахової передвищої освіти», 02.06.2023.

					студентів бакалаврату спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) (електронне видання). Географічні інформаційні системи: навчально-методичний посібник для студентів денної форми навчання спеціальностей «Географія» та «Середня освіта: географія». К.: ЦОП «Глобус», 2020. (з табл. та рис.) 71 с. Досвід роботи у науково-дослідній лабораторії, робочих проєктах прикладного характеру та Досвід керівництва науковою роботою студентів (доповіді на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, статті).	
Дем'яненко Світлана Олександрівна	Доцент кафедри географії України КНУ імені Тараса Шевченка	КНУ імені Тараса Шевченка, географічний факультет, 2001 р., географія, магістр географії, географ-геоеколог, менеджер, викладач	Кандидат географічних наук, 11.00.11 - конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів «Антропогенна трансформація природно- господарських систем з 30-км зони впливу Хмельницької АЕС»	12	Автор понад 80 публікацій. Основні публікації за напрямом: Купач Т.Г., Купач Д.В., Дем'яненко С.О. ГІС можливості 3D-моделювання в освітніх цілях. <i>Перспективи впровадження ГІС-технологій у прикладні дослідження: Збірник наукових праць до науково-практичного круглого столу</i>, Київ, 2020, 61 с. Купач Т.Г., Дем'яненко С.О. Освітній еко-маршрут урочищем «Зміїні острови» Канівського природного заповідника. <i>Геотуризм: практика і досвід. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції</i>. Львів: Камінь, 2020. с. 178-182. Купач Т.Г., Дем'яненко С.О. Роль екостежок у екологічній освіті (на прикладі територій Канівського природного заповідника). <i>Наукові засади природоохоронного менеджменту екосистем Каніюнового Придністров'я: матеріали Другої міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 174-й річниці публікації праці Рудольфа Кнера</i>. Чернівці: Друк Арт, 2020, с. 80-83. Пашкова, А., Дем'яненко, С. (2020). Навчальна екскурсія «Природні умови та ресурси Канівщини». <i>Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів</i>. 2(2), 24-31. DOI: 10.17721/2786-4561.2022.2.2-4/13 Шинкарьов, М., Дем'яненко, С. (2023). Географічна шкільна екскурсія	Університет Collegium Civitas (Варшава, Польща), сертифікат № 36/2020, «Інтернаціоналізація вищої освіти. Організація навчального процесу та інноваційні методи навчання у вищих навчальних закладах Польщі», 15.07.2020. Білостоцький університет (Польща), сертифікат, «Викладання та дослідження у сучасному університеті: виклики, рішення та перспективи», 20.11.2021

					гідрологічними об'єктами південної частини Мезинського НПП. <i>Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів</i>. 3(1), 53-59, DOI: 10.17721/2786-4561.2023.3.1-7/9 Купач Т., Дем'яненко С. Діагностика предметних знань студентів: електронний дидактичний тест «Географічний мінімум». <i>Географічна освіта: виклики та поступ: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 140 річчю географії у Львівському університеті</i>. Львів: Простір_М, 2023. том. 1. с. 84-88 Має досвід керівництва науковою роботою студентів (доповіді на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, статті).	
Олішевська Юлія Анатоліївна	Доцент кафедри географії України КНУ імені Тараса Шевченка	КНУ імені Тараса Шевченка, географічний факультет, 2001 р., географія, магістр географії, краєзнавства та міжнародних досліджень, викладач	Кандидат географічних наук, 11.00.11-конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів «Методика геоекологічного районування території України», доцент кафедри географії України	19	Автор понад 70 публікацій. Основні публікації за напрямом: Шищенко П.Г., Удовиченко В.В., Олішевська Ю.А та ін. (2010) Фізична географія материків та океанів: <i>Підручник у 2-х т. Т.2</i>. Європа. К., 464 с. Олішевська Ю. (2020) Шкільне географічне краєзнавство. <i>Навчальний посібник</i>. К., 175 с. Олішевська Ю.А. (2021) Географія Європи, Північної Америки, Арктики, Північного Льодовитого та Атлантичного океанів. <i>Навчально-методичний комплекс</i>. К., 74 с. Олішевська Ю.А. (2021) Географія Африки, Південної Америки, Антарктиди. <i>Навчально-методичний комплекс</i>. К., 68 с. Юр'єва А. А., Олішевська Ю. А. (2022) Організація тижня географії для ЗЗСО як форма реалізації творчого потенціалу вчителя. <i>Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів</i>, 2(2), 39-42. https://doi.org/10.17721/2786-4561.2022.2.2-7/13 Олішевська Ю. (2019). Використання інтерактивних методів навчання у процесі вивчення краєзнавства у вищій школі. <i>Географія та туризм</i>, (48), 104-113. Стеценко Л.О., Олішевська Ю.А. (2020). Шкільні краєзнавчі екскурсії як інструмент пізнання природи і суспільства.	Університет Collegium Civitas (Варшава, Польща), сертифікат № 36/2020, ««Інтернаціоналізація вищої освіти. Організація навчального процесу та інноваційні методи навчання у вищих навчальних закладах Польщі», 15.07.2020. Варшавський університет (м. Варшава, Польща), сертифікат № 1/2023, «Стійкість столичного простору Варшави до хвиль міграції», 27.03.202.

					<i>Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів</i> 1(30), 78-90. Має досвід рецензування дисертацій, наукових статей, керівництва науковою роботою здобувачів вищої освіти (доповіді на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях. З 2018 року працює у складі журі III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України. Відділення наук про Землю, секція «Географія».	
Стеценко Олександр Степанович	Директор Бесідського ЗЗСО I-III ступенів – ЗДО Ставищенської селищної ради	КНУ імені Тараса Шевченка географічний факультет, 1998 р., географія; соціо-економіко- географ, економіст регіонального розвитку, викладач		31	Вчитель економіки та географії, спеціаліст вищої категорії, Старший вчитель Мезенцева, Н., Стеценко, Т., Стеценко О. (2013). Столичний регіональний ринок праці України: суспільно-географічна характеристика. <i>Економічна та соціальна географія</i>, 3, 48-56. Здійснює керівництво науковою роботою школярів	Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів, Свідоцтво ПК № 02139618 / 3871-21, «Підвищення фахової кваліфікації за освітньою програмою для вчителів географії, природознавства економіки (додатково: учителів інформатики)», 14.05.2021

При розробці Освітньої програми враховано вимоги Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти» та «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» затвердженого Наказом Міністерства економіки, торгівлі та сільського господарства № 2736-20 від 23.12.2020 р. та Проект Стандарту вищої освіти України перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) від 14.03.2023 р.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«Географія»

«Geography»

за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія) Освітня програма: Географія Професійна кваліфікація: вчитель географії, викладач фахової передвищої освіти Вибіркові блоки: 1. Організація туристично-краєзнавчої діяльності в закладах освіти 2. Організація освітньої діяльності в закладах освіти Bachelor 014.07 Secondary education (Geography) Geography Teacher of geography, teacher of vocational pre-university education Sample units: 1. Organization of tourism and local history activities in educational institutions 2. Organization of educational activities in educational institutions
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська Ukrainian
Обсяг освітньої програми	240 кредитів ЄКТС, 4 акад. роки
Тип програми	Освітньо-професійна
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка Географічний факультет Taras Shevchenko National University of Kyiv The Faculty of Geography
Назва закладу вищої освіти який бере участь у забезпеченні програми (заповнюється для програм подвійного і спільного дипломування)	-
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ЗВО-партнера мовою оригіналу (заповнюється для програм подвійного і спільного дипломування)	-
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості освіти, м. Київ, Україна Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 3659 Термін дії сертифікату до 1 липня 2028 року
Цикл/рівень програми	6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF LLL) Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQ ENEA)
Передумови	Повна загальна середня освіта
Форма навчання	Денна / заочна
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://geo.knu.ua
2 – Мета освітньої програми	

Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Забезпечення теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих кадрів під час здобування ними фахових знань, умінь, навичок за спеціальністю Середня освіта (Географія) та компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань базового рівня професійної діяльності. Підготовка фахівців із особливим інтересом до географії, освітньої та туристично-краєзнавчої діяльності. Підготовка до педагогічної і виробничої діяльності в закладах середньої освіти та фахової передвищої освіти
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність)	01 – Освіта / Педагогіка 014.07 – Середня освіта (Географія)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна вища освіта в галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, спеціальності 014.07 – Середня освіта (Географія) з посиленням фокусом на географії, позакласній та позашкільній роботі, освітній та туристично-краєзнавчій діяльності, патріотизмі. Ключові слова: географія, шкільний туризм, туристично-краєзнавча діяльність, освітня діяльність.
Особливості програми	Проведення практик на базі Канівського природного заповідника, базі навчальних практик «Ясиня», закладів освіти та/або закладів, які спеціалізуються на позакласній та позашкільній туристично-краєзнавчій діяльності школярів та молоді.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники зможуть здійснювати викладацьку, навчально-виховну, організаційну діяльність в галузі освіти/педагогіки та суміжних галузях, а саме в закладах середньої, позашкільної, фахової передвищої освіти, міжшкільних ресурсних центрах (міжшкільні навчально-виробничі комбінати), установах та організаціях у сфері освіти. Можуть обіймати наступні професії: 2320 – Вчитель закладу загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти; 2322 – Викладач закладу передвищої фахової освіти; 2359.2 (24275) – Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми; 2359.2 (24313) – Педагог-організатор; 3330 – Асистент вчителя; 3340 – Фахівець у сфері позашкільної освіти; 3340 (22764) – Інструктор-методист із туризму.
Подальше навчання	Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації і отримання додаткової післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентричне проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних та лабораторних робіт, індивідуальних та командних завдань, спеціалізованих навчальних та виробничих практик, самостійної роботи із використанням фондів наукових на навчально-методичних публікацій (монографій, статей, підручників, навчальних посібників та конспектів) кафедри, факультету, університету, а також консультації з викладачами та виконання кваліфікаційної роботи бакалавра.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється під час письмових та усних іспитів, заліків, диференційованих заліків, курсових робіт, комплексного кваліфікаційного іспиту, кваліфікаційної роботи бакалавра. Поточний контроль також здійснюється у формі презентацій завдань та проєктів, захисту звітів із практики.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. ЗК 3. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК 4. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня. ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

	ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі. ЗК 9. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів). ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення. ФК 2. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів. ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання. ФК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання). ФК 5. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності. ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури. ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду. ФК 8. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства. ФК 9. Здатність доцільно і критично використовувати географічні поняття, концепції, парадигми, теорії, ідеї, принципи для пояснення письмовими, усними та візуальними засобами явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, державному, локальному). ФК 10. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі (світу), материків і океанів, України. ФК 11. Здатність розуміти та пояснювати особливості природних компонентів і об'єктів у сферах географічної оболонки, взаємозв'язки в ландшафтах. ФК 12. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей. ФК 13. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати й пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України та свого регіону. ФК 14. Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній і позашкільній роботі з учнівською молоддю. ФК 15. Здатність до формування цілісних уявлень про природу, використання природничо-наукової інформації на основі оперування базовими загальними закономірностями природи. ФК 16. Здатність застосовувати базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Всесвіту і природи Землі як планети. ФК 17. Здатність застосовувати базові знання географічних інформаційних та технологій віддаленого спостереження при вивченні географічної оболонки. ФК 18. Здатність аналізувати склад і будову сфер географічної оболонки на різних просторово-часових рівнях. ФК 19. Здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, здійснювати дослідження педагогічного процесу та вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі та вміння інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності. ФК 20. Здатність до планування, організації та проведення навчального процесу,

	документувати і звітувати про результати. ФК 21. Здатність до організації роботи учнів за рівнями засвоєння навчального матеріалу з географії, природознавства, до організації патріотично-виховної діяльності учнів, до формулювання цілей туристично-краєзнавчої діяльності та здійснення педагогічного супроводу процесу професійного самовизначення учнів.
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в галузях географічних, інших природничих та гуманітарних наук. ПРН 2. Знати закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків. ПРН 3. Знати та розуміти принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової/профільної середньої освіти). ПРН 4. Знати та розуміти особливості навчання різномірних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організовувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів. ПРН 5. Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності. ПРН 6. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності. ПРН 7. Уміти застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. ПРН 8. Добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків. ПРН 9. Володіти формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміти відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини. ПРН 10. Володіти здатністю проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, уміти виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками. ПРН 11. Володіти здатністю цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва. ПРН 12. Усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України. ПРН 13. Знати та розуміти основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географічної науки. ПРН 14. Пояснювати просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях. ПРН 15. Описувати основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їхніх компонентів, класифікувати зв'язки й залежності між компонентами, знати причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них. ПРН 16. Пояснювати зміни, які відбуваються в географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулювати наслідки й детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства. ПРН 17. Формувати в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми користування друкованою і цифровою картографічною продукцією при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій. ПРН 18. Застосовувати базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно-географічні та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії. ПРН 19. Уміти характеризувати природні ландшафти і регіони, пояснювати їхні особливості та взаємозв'язки, сформовані географічним положенням й іншими географічними чинниками (зокрема під час навчальних польових практик). ПРН 20. Розуміти глобальні суспільно-географічні процеси, вміти складати характеристики населення світу, секторів і галузей світового господарства. ПРН 21. Характеризувати і оцінювати природні умови і ресурси, населення та господарство світу і України, роль і місце України в сучасних суспільно-географічних

	процесах у світі; знати і розуміти географічні особливості свого адміністративного регіону. ПРН 22. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання географії для виконання освітньої програми в базовій/профільній середній школі. ПРН 23. Добирати міжпредметні зв'язки курсів географії в базовій середній школі з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство»; володіти методикою навчання пропедевтичного курсу «Природознавство». ПРН 24. Дотримуватися самому під час польових навчальних практик та формувати відповідальне ставлення учнів до природи, повагу до культурних цінностей і традицій місцевого населення під час екскурсій, походів і експедицій з учнівською молоддю. ПРН 25. Оперувати базовими закономірностями природи на рівні сформованої природничо-наукової компетентності. ПРН 26. Знати і розуміти способи інтеграції природничих знань у шкільних курсах кожної із природничих наук та інтегрованих курсів природознавства. ПРН 27. Застосовувати методи навчання природознавства, методику систематизації знань про природу, позаурочні форми організації навчання природознавства, засоби навчання природознавства. ПРН 28. Використовувати усно і письмово грамотну фахову державну мову, виявляти знання і вміння спілкуватися іноземною мовою за фахом. ПРН 29. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, інтелектуальної й академічної доброчесності, професійного кодексу поведінки. ПРН 30. Самостійно здійснювати польові та прикладні фізико-географічні, суспільно-географічні дослідження, що необхідні для організації практичних занять з географії/природознавства в школі, туристично-краєзнавчої роботи учнів; збирати, обробляти, аналізувати і систематизувати наукову/технічну інформацію для вирішення географічних завдань під час освітнього процесу. ПРН 31. Використовувати методи і дані природничих/суспільних наук, інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузях предметної області географічних наук та виконувати дослідження географічної оболонки, її сфер за допомогою кількісних та якісних методів аналізу географії. ПРН 32. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та приймати рішення та професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях. ПРН 33. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з організації туристичного процесу та краєзнавчої діяльності.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Можливим є залучення до викладання професійно-орієнтованих дисциплін фахівців-практиків, закордонних фахівців.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Забезпечена кабінетом географії, навчальною лабораторією екології ландшафту, навчальною лабораторією Інформаційних технологій географії, навчальними аудиторіями, які обладнані, в тому числі, сучасними засобами навчання. Функціонують учбові комп'ютерні класи. При викладанні навчальних дисциплін застосовуються програмне забезпечення: Libre Office, спеціалізовані програми природничо-наукового та картографічного призначення з відкритим кодом: QGIS, GRASS, SAGA, OpenOrienteering Mapper, Qfield
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Використання фондів Наукової бібліотеки імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, бібліотек та фондів наукових, науково-дослідних, проєктних установ, спеціалізованих Інтернет-ресурсів та авторських розробок науково-педагогічних працівників географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах

ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОП «Географія»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма під- сумкового контролю
<i>Обов'язкові компоненти ОП</i>			
ОК.01	Іноземна мова	17	іспит
ОК.02	Соціально-політичні студії	3	залік
ОК.03	Філософія	4	іспит
ОК.04	Педагогіка середньої школи	4	іспит
ОК.05	Загальна та вікова психологія	4	іспит
ОК.06	Математико-статистичні методи в географії	3	залік
ОК.07	Фізика з основами астрономії	3	залік
ОК.08	Основи загальної хімії	3	залік
ОК.09	Основи метеорології	4	іспит
ОК.10	Навчальний практикум з інформаційних технологій навчання географії (без відриву від навчання)	4	залік
ОК.11	Картографічний метод в навчанні географії	4	залік
ОК.12	Українська та зарубіжна культура	3	залік
ОК.13	Основи дидактики та діагностики географічних знань	4	іспит
ОК.14	Організація роботи вчителя географії	3	іспит
ОК.15	Фізична географія України	4	іспит
ОК.16	Соціально-економічна географія України	4	іспит
ОК.17	Кваліфікаційна робота бакалавра	5	захист
ОК.18	Географія материків та океанів	12	іспит
ОК.19	Географія: країни та регіони	12	іспит
ОК.20	Методика навчання географії	5	іспит
ОК.21	Позакласна і позашкільна робота з географії	3	іспит
ОК.22	Основи біології та екології	3	залік
ОК.23	Суспільна географія (Human Geography)	4	іспит
ОК.24	Вікова фізіологія з основами шкільної гігієни	4	залік
ОК.25	Географічні інформаційні системи та віддалене спостереження	4	іспит
ОК.26	Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності	3	залік
ОК.27	Дослідження рельєфу та геологічної будови	4	залік
ОК.28	Основи гідрології та океанології	4	іспит
ОК.29	Географічні дослідження ґрунтово-рослинного покриву	8	іспит
ОК.30	Вступ до університетських студій	3	залік
ОК.31	Географія населення та розселення	4	іспит
ОК.32	Патріотичне виховання засобами географії	3	іспит
ОК.33	Курсова робота загально-спеціального спрямування	2	диф. залік
ОК.34	Курсова робота фахового спрямування	2	диф. залік
ОК.35	Навчальна практика з основ польових географічно-краєзнавчих	5	диф. залік

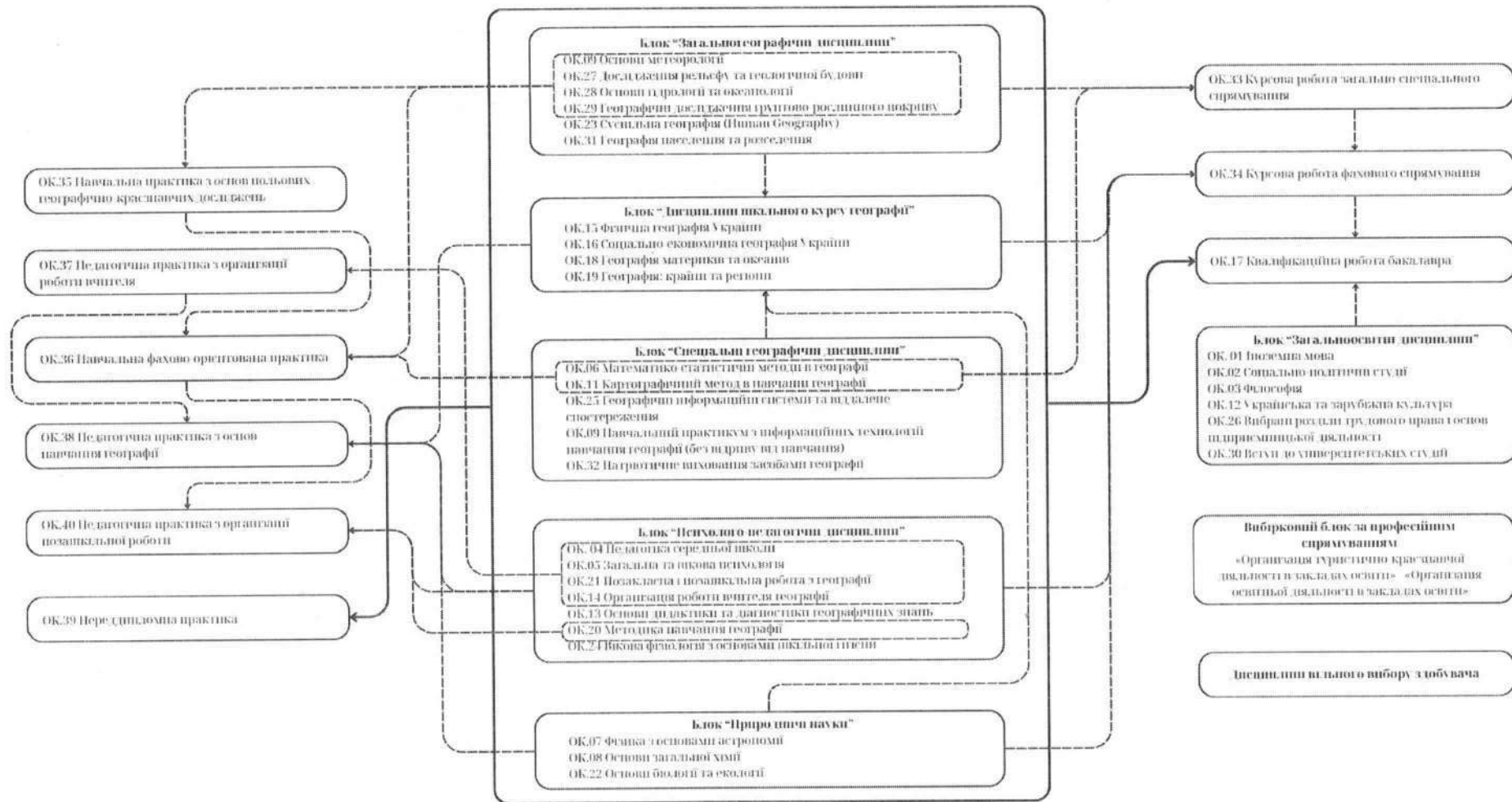
	досліджень		
ОК.36	Навчальна фахово-орієнтована практика	3	диф. залік
ОК.37	Педагогічна практика з організації роботи вчителя	3	диф. залік
ОК.38	Педагогічна практика з основ навчання географії	5	диф. залік
ОК.39	Переддипломна практика	5	диф. залік
ОК.40	Педагогічна практика з організації позашкільної роботи	3	диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
Вибіркові компоненти ОП*			
<i>Вибірковий блок за професійним спрямуванням «Організація туристично-краєзнавчої діяльності в закладах освіти»</i>			
ВБ.2.01	Шкільний туризм	4	іспит
ВБ.2.02	Спортивне орієнтування в закладах освіти	4	залік
ВБ.2.03	Географія культурної спадщини	4	іспит
ВБ.2.04	Організація туристично-краєзнавчої діяльності	4	іспит
ВБ.2.05	Заповідна справа	3	залік
ВБ.2.06	Туристичне екскурсознавство з основами організації подорожей	3	залік
ВБ.2.07	Основи наукових досліджень з географії	3	іспит
ВБ.2.08	Інноваційні педагогічні технології навчання у географічній освіті	4	залік
ВБ.2.09	Загальні закономірності географічної оболонки	4	залік
ВБ.2.10	Географія природної спадщини	4	іспит
ВБ.2.11	Основи медичної географії	4	залік
ВБ.2.12	Розвиток географічної освіти та нормативно-правове регулювання шкільної географічної освіти	3	залік
ВБ.2.13	Міський туризм	3	залік
ВБ.2.14	Основи ландшафтознавства	4	залік
ВБ.2.15	Глобальні проблеми людства	3	залік
		54	
<i>Вибірковий блок за професійним спрямуванням «Організація освітньої діяльності в закладах освіти»</i>			
ВБ.2.01	Шкільна туристично-краєзнавча робота	4	іспит
ВБ.2.02	Активний туризм в закладах освіти	4	залік
ВБ.2.03	Організація освітнього простору	4	іспит
ВБ.2.04	Соціально педагогічні технології	4	іспит
ВБ.2.05	Спецсемінар з методик навчання природничих наук	3	залік
ВБ.2.06	Природничі екскурсії з основами організації шкільних подорожей	3	залік
ВБ.2.07	Організація науково-дослідної роботи	3	іспит
ВБ.2.08	Інноваційні, інтерактивні, інклюзивні технології в навчальному процесі	4	залік
ВБ.2.09	Географічний простір Землі	4	залік
ВБ.2.10	Природна та культурна спадщина	4	іспит
ВБ.2.11	Медична географія з основами соціальної екології	4	залік
ВБ.2.12	Історія розвитку, система та стандарти географічної освіти в Україні	3	залік
ВБ.2.13	Організація методичної діяльності педагога	3	залік
ВБ.2.14	Організація природоохоронної діяльності	4	залік
ВБ.2.15	Екологічні проблеми людства	3	залік
		54	

<i>Дисципліни вільного вибору здобувача**</i>			
ВБ.3.01 –	Вибіркові дисципліни, які не впливають на	6,0	залік
ВБ.3.02	набуття здобувачами освіти професійної кваліфікації	*	
		6	
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

* згідно з п 3.7 «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» здобувачі освіти мають безумовне право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибірових частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту – з програм іншого рівня.

** перелік затверджуються Вченою радою географічного факультету та розміщується на офіційному сайті географічного факультету <http://geo.knu.ua>.

2.2 Структурно-логічна схема ОП «Географія»

Блок 1 Обов'язкові компоненти ОП: ОК.01 Іноземна мова ОК.04 Педагогіка середньої школи ОК.07 Фізика з основами астрономії ОК.09 Основи метеорології ОК.23 Суспільна географія (Human Geography) ОК.27 Дослідження рельєфу та геологічної будови ОК.29 Географічні дослідження ґрунтового-рослинного покриву ОК.30 Вступ до університетських студій	Блок 2 Обов'язкові компоненти ОП: ОК.01 Іноземна мова ОК.08 Основи загальної хімії ОК.11 Картографічний метод в навчанні географії ОК.21 Позакласна і позашкільна робота з географії ОК.22 Основи біології та екології ОК.28 Основи гідрології та океанології ОК.29 Географічні дослідження ґрунтового-рослинного покриву ОК.34 Навчальна практика з основ польових географічно-краєзнавчих досліджень	Блок 3 Обов'язкові компоненти ОП: ОК.01 Іноземна мова ОК.05 Загальна та вікова психологія ОК.06 Математико-статистичні методи в географії ОК.12 Українська та зарубіжна культура ОК.14 Організація роботи вчителя географії ОК.18 Географія материків та океанів ОК.19 Географія: країни та регіони Вибіркові компоненти ОП: вибір за блоком професійного спрямування: ВБ.2.07 Основи наукових досліджень з географії / Організація науково-дослідної роботи	Блок 4 Обов'язкові компоненти ОП: ОК.01 Іноземна мова ОК.18 Географія материків та океанів ОК.19 Географія: країни та регіони ОК.33 Курсова робота загально-спеціального спрямування ОК.36 Навчальна фахово-орієнтована практика ОК.37 Педагогічна практика з організації роботи вчителя Вибіркові компоненти ОП: вибір за блоком професійного спрямування: ВБ.2.01 Шкільний туризм / Шкільна туристично-краєзнавча робота ВБ.2.14 Основи ландшафтознавства / Організація природоохоронної діяльності
Блок 5 Обов'язкові компоненти ОП: ОК.01 Іноземна мова ОК.02 Соціально-політичні студії ОК.15 Фізична географія України ОК.20 Методика навчання географії ОК.31 Географія населення та розселення Вибіркові компоненти ОП: вибір за блоком професійного спрямування: ВБ.2.06 Туристичне екскурсознавство з основами організації подорожей / Природничі екскурсії з основами організації шкільних подорожей ВБ.2.13 Міський туризм / Організація методичної діяльності педагога ВБ.2.15 Глобальні проблеми людства / Екологічні проблеми людства	Блок 6 Обов'язкові компоненти ОП: ОК.01 Іноземна мова ОК.16 Соціально-економічна географія України ОК.26 Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності ОК.32 Патріотичне виховання засобами географії ОК.34 Курсова робота фахового спрямування ОК.38 Педагогічна практика з основ навчання географії ОК.40 Педагогічна практика з організації позашкільної роботи Вибіркові компоненти ОП: вибір за блоком професійного спрямування: ВБ.2.04 Організація туристично-краєзнавчої діяльності / Соціально-педагогічні технології ВБ.2.08 Інноваційні педагогічні технології навчання у географічній освіті / Інноваційні, інтерактивні, інклюзивні технології в навчальному процесі вільний вибір з переліку: ВБ.3.01	Блок 7 Обов'язкові компоненти ОП: ОК.01 Іноземна мова ОК.03 Філософія ОК.24 Вікова фізіологія з основами шкільної гігієни ОК.25 Географічні інформаційні системи та віддалене спостереження Вибіркові компоненти ОП: вибір за блоком професійного спрямування: ВБ.2.02 Спортивне орієнтування в закладах освіти / Активний туризм в закладах освіти ВБ.2.09 Загальні закономірності географічної оболонки / Географічний простір Землі ВБ.2.11 Основи медичної географії / Медична географія з основами соціальної екології вільний вибір з переліку: ВБ.3.02	Блок 8 Обов'язкові компоненти ОП: ОК.10 Навчальний практикум з інформаційних технологій навчання географії (без відриву від навчання) ОК.13 Основи дидактики та діагностики географічних знань ОК.38 Переддипломна практика ОК.17 Кваліфікаційна робота бакалавра Комплексний кваліфікаційний іспит Вибіркові компоненти ОП: вибір за блоком професійного спрямування: ВБ.2.03 Географія культурної спадщини / Організація освітнього простору ВБ.2.05 Заповідна справа / Спецсеминар з методик навчання природничих наук ВБ.2.10 Географія природної спадщини / Природна та культурна спадщина ВБ.2.12 Розвиток географічної освіти та нормативно-правове регулювання шкільної географічної освіти / Історія розвитку, система та стандарти географічної освіти в Україні

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми «Географія» спеціальності 014.07 – Середня освіта (Географія) проводиться у формі складання комплексного кваліфікаційного іспиту та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.

Комплексний кваліфікаційний іспит проводиться у письмово-усній формі, на якому студент повинен продемонструвати рівень предметних знань та вмінь, застосувати методи та технології. Комплексний кваліфікаційний іспит має на меті встановлення педагогічної професійної кваліфікації і включає завдання для перевірки результатів навчання з теорії географії як науки, так і теорії й методики навчання географії в основній (базовій) середній школі та в непрофільних класах старшої школи.

Кваліфікаційна робота бакалавра є результатом виконання практичного проєкту студента із застосуванням одного або комплексу методів досліджень.

Кваліфікаційна робота бакалавра має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у предметній області Середня освіта та Географія або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Кваліфікаційна робота бакалавра повинна свідчити про опанування здобувачами вищої освіти системи загальнонаукових, спеціальних та професійних методів дослідження, володіння системним мисленням, відповідними компетентностями, необхідними для здійснення теоретичних узагальнень і вироблення практичних рекомендацій.

Робота повинна вміщувати аналіз літературних джерел і результати самостійного практичного внеску студента за матеріалами, що отримані та опрацьовані ним особисто. Кваліфікаційна робота бакалавра проходить обов'язкову перевірку на наявність плагіату. Захист кваліфікаційної роботи бакалавра проводиться відкрито та публічно та передбачає перевірку програмних результатів навчання (ПРН 1, ПРН 5, ПРН 28, ПРН 29, ПРН 30, ПРН 31).

Атестація завершується видачою документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра **Бакалавр середньої освіти (Географія) та професійної кваліфікації вчитель географії, викладач фахової передвищої освіти.**

Окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі обрання, оволодіння професійними компетентностями, передбачених вибіркоким блоком за професійним спрямуванням *«Організація туристично-краєзнавчої діяльності в закладах освіти»* та опанування дисциплінами з даного блоку з оцінками не менше як 75 балів, отримання оцінки за комплексний кваліфікаційний іспит не менше 75 балів та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра з оцінкою не менше 75 балів здобувачам присвоюється додаткова професійна кваліфікація 2359.2 – Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми.

Окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі обрання, оволодіння професійними компетентностями, передбачених вибіркоким блоком за професійним спрямуванням *«Організація освітньої діяльності в закладах освіти»* та опанування дисциплінами з даного блоку з оцінками не менше як 75 балів, отримання оцінки за комплексний кваліфікаційний іспит не менше 75 балів та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра з оцінкою не менше 75 балів здобувачам присвоюється додаткова професійна кваліфікація 2359.2 – Педагог-організатор.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	ЗК 09	ЗК 10	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК10	ФК11	ФК12	ФК13	ФК14	ФК15	ФК16	ФК17	ФК18	ФК19	ФК20	ФК21
ОК.01	+	+				+					+																				
ОК.02	+	+																+													
ОК.03	+	+		+														+													
ОК.04			+				+						+	+			+														
ОК.05	+		+											+	+																
ОК.06			+				+				+								+												
ОК.07			+				+				+									+							+				
ОК.08			+				+				+									+							+				
ОК.09			+																	+	+								+		
ОК.10			+				+	+											+									+			
ОК.11			+					+											+												
ОК.12	+	+			+						+												+								
ОК.13			+				+						+	+																	+
ОК.14			+	+				+					+	+	+	+															+
ОК.15	+	+																		+			+			+					
ОК.16	+	+																		+			+		+						
ОК.17		+			+		+	+	+										+		+		+	+	+	+				+	
ОК.18		+									+							+		+		+									
ОК.19		+									+		+			+		+		+		+									
ОК.20		+					+				+		+			+			+												+
ОК.21							+			+		+		+										+							+
ОК.22			+								+														+	+					+
ОК.23																		+		+		+									
ОК.24			+				+								+	+															
ОК.25			+					+											+									+			
ОК.26	+									+		+										+									
ОК.27		+																		+	+								+		
ОК.28		+																		+	+								+		
ОК.29		+																		+	+								+		
ОК.30	+								+									+				+									
ОК.31		+	+								+							+		+		+									
ОК.32	+	+														+							+								+

[illegible]

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23	ПРН 24	ПРН 25	ПРН 26	ПРН 27	ПРН 28	ПРН 29	ПРН 30	ПРН 31	ПРН 32	ПРН 33	
OK.01					+						+																	+						
OK.02						+					+	+																						
OK.03						+					+							+																
OK.04	+		+	+	+				+									+																
OK.05		+		+	+					+																								
OK.06					+													+					+									+		
OK.07					+														+				+		+	+								
OK.08					+																		+		+	+								
OK.09					+									+		+								+	+	+								
OK.10	+																+											+				+		
OK.11					+												+	+								+						+		
OK.12					+						+	+			+														+					
OK.13			+	+			+	+	+																									
OK.14			+			+	+	+																					+					
OK.15			+		+										+			+	+		+													
OK.16			+		+										+			+			+													
OK.17	+				+																								+	+	+	+		
OK.18	+		+		+													+	+				+											
OK.19	+		+		+													+		+			+											
OK.20			+	+	+			+	+		+											+						+						
OK.21				+					+															+				+						
OK.22					+											+							+		+	+	+							
OK.23	+													+	+	+		+		+												+		
OK.24		+		+			+		+	+																							+	
OK.25								+									+					+										+		
OK.26						+	+																											
OK.27					+									+		+		+							+									
OK.28					+									+		+		+						+										
OK.29					+									+		+		+						+										
OK.30	+					+					+	+																	+	+				
OK.31	+												+	+		+		+		+										+	+			
OK.32	+				+				+		+	+																						

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23	ПРН 24	ПРН 25	ПРН 26	ПРН 27	ПРН 28	ПРН 29	ПРН 30	ПРН 31	ПРН 32	ПРН 33		
ОК.33	+										+							+											+	+	+	+			
ОК.34	+										+							+											+	+	+	+			
ОК.35	+													+	+	+	+		+					+	+				+	+	+		+	+	
ОК.36	+			+											+		+		+					+	+				+	+	+		+	+	
ОК.37			+	+				+		+	+						+					+				+	+	+	+	+	+		+		
ОК.38			+					+		+	+					+						+	+			+	+	+	+	+	+	+	+		
ОК.39	+				+								+					+					+	+				+	+	+	+	+	+		
ОК.40			+	+				+		+	+											+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ВБ.2.01					+				+								+														+			+	
ВБ.2.02					+				+								+															+			
ВБ.2.03	+				+						+	+				+																			+
ВБ.2.04					+				+								+					+										+			+
ВБ.2.05	+				+										+			+	+																
ВБ.2.06					+				+		+						+					+										+			+
ВБ.2.07	+		+		+								+				+	+	+	+						+			+		+	+			
ВБ.2.08			+					+	+																			+							
ВБ 2.09				+										+	+	+		+								+	+								
ВБ 2.10					+									+		+											+								
ВБ 2.11					+										+	+		+																	
ВБ 2.12	+				+		+															+													
ВБ.2.13					+													+		+											+				+
ВБ.2.14					+									+	+			+	+																
ВБ.2.15	+														+	+			+									+							

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

6 – Програмні компетентності

ЗК 6¹ «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності»

**4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 06'	ЗК 07	ЗК 08	ЗК 09	ЗК 10	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК10	ФК11	ФК12	ФК13	ФК14	ФК15	ФК16	ФК17	ФК18	ФК19	ФК20	ФК21
ОК.01	+	+				+						+																				
ОК.02	+	+																														
ОК.03	+	+		+															+													
ОК.04			+					+						+	+			+		+												
ОК.05	+		+												+	+																
ОК.06			+					+				+									+											
ОК.07			+					+				+									+											
ОК.08			+					+				+										+					+					
ОК.09			+																			+					+					
ОК.10			+					+	+												+	+								+		
ОК.11			+						+												+								+			
ОК.12	+	+			+							+									+				+							
ОК.13			+					+						+	+									+								
ОК.14			+	+					+					+	+	+	+															+
ОК.15	+	+												+	+	+	+				+											+
ОК.16	+	+																			+			+		+						
ОК.17		+			+			+	+	+											+			+	+	+	+				+	
ОК.18		+										+								+				+	+	+	+					
ОК.19		+										+							+		+		+									
ОК.20		+						+				+	+	+			+		+		+		+									
ОК.21								+			+		+		+					+						+						+
ОК.22			+									+									+				+							+
ОК.23																			+		+		+			+	+					+
ОК.24			+					+								+	+						+									
ОК.25			+						+												+											
ОК.26	+										+		+								+			+				+				
ОК.27		+																					+									
ОК.28		+																			+	+							+			
ОК.29		+																			+	+							+			
ОК.30	+						+			+										+		+								+		
ОК.31		+	+									+							+		+		+									
ОК.32	+	+															+							+								+

НАКАЗ

“ ____ ” _____ 2026 р.

№ _____

*Про внесення змін до опису
освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти «Географія» (ID 1779)
Географічний факультет*

На виконання вимог «Порядку присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка», затвердженого Вченою Радою Університету (протокол №1 від 08 вересня 2025 року) і введеного в дію наказом №749-32 від 10.09.2025 року, а також рішень науково-методичної ради і Вченої ради Університету

наказую:

1. Внести до опису освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Географія» (ID 1779) за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» такі зміни:

1.1 Вилучити формулювання про можливість присвоєння професійних кваліфікацій, а також умови їх присвоєння, зазначені у розділі 3 «Форма атестації здобувачів вищої освіти»:

1.1.1 у редакції освітньої програми, введеної в дію наказом ректора від 10 грудня 2021 року № 1022-32, вилучити формулювання про можливість присвоєння професійних кваліфікацій: Вчитель закладу середньої освіти, Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи, Педагог-організатор;

1.1.2 у редакції освітньої програми, введеної в дію наказом ректора від 14 червня 2023 року № 465-32, вилучити формулювання про можливість присвоєння професійних кваліфікацій: Вчитель географії, викладач фахової передвищої освіти; Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи; Педагог-організатор;

1.1.3 у редакції освітньої програми, введеної в дію наказом ректора від 20 грудня 2023 року № 1030-32, вилучити формулювання про можливість присвоєння професійних кваліфікацій: Вчитель географії, викладач фахової передвищої освіти; Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми, Педагог-організатор.

1.2. Затвердити у зазначених у п.1.1 редакціях освітньо-професійної програми «Географія» можливість присвоєння за обов'язковою частиною

програми професійної кваліфікації Вчитель-бакалавр географії. На виконання чого:

1.2.1 Доповнити розділ 1 «Загальна інформація» Профілю освітньої програми підпунктом такого змісту:

Професійна (-і) кваліфікація (-ї) / Часткова (-і) професійна (-і) кваліфікація (-ї)	За результатами опанування обов'язкової частини програми, за дотримання умов (див. підрозділ 3.1), може бути присвоєно професійну кваліфікацію Вчитель-бакалавр географії. Код професійної кваліфікації: за Класифікатором професій ДК 003:2010 – 2320 (Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», Наказ МОН України № 1225 від 29 серпня 2024 року.
--	---

1.2.2 Затвердити підрозділ 3.1 опису освітньої програми в такій редакції:

3.1 Присвоєння професійної кваліфікації

За обов'язковою частиною програми здобувачеві може бути присвоєна професійна кваліфікація **Вчитель-бакалавр географії.**

Рішення щодо виконання здобувачем освіти встановлених у цій програмі вимог для присвоєння професійної кваліфікації ухвалюється окремим рішенням екзаменаційної комісії під час підсумкової атестації.

Рішення екзаменаційної комісії щодо відмови у присвоєнні здобувачеві освіти професійної кваліфікації є остаточним і може бути переглянуте тільки у випадку вчинених комісією порушень.

До складу екзаменаційної комісії входить якнайменш один член, що має досвід діяльності, яка передбачає наявність професійної кваліфікації Вчитель-бакалавр географії.

Присвоєння професійної кваліфікації Вчитель-бакалавр географії ухвалюється за обов'язкової присутності члена комісії із числа роботодавців консенсусом усіх присутніх членів екзаменаційної комісії за умов, викладених в додатку до освітньої програми щодо присвоєння професійної кваліфікації Вчитель-бакалавр географії.

Отриманий практичний досвід під час виробничих практик повинен підтверджуватись засвідченими керівником практики та печаткою (за наявності) бази практики щоденником та звітом з практики із зазначенням виду, дати та тривалості виконання трудових функцій та завдань. Звіт з практики має підтверджувати успішне виконання практикантом не менш як двох третин трудових функцій, якими має володіти власник професійної кваліфікації Вчитель-бакалавр географії.

2. Зміни вказані в пп.1.2 цього наказу вважати невід'ємною складовою опису освітньої програми.
3. Зміни вказані в п.1 цього наказу ввести в дію з дати реєстрації наказу.
4. Довести інформацію щодо внесення змін до опису освітньої програми до здобувачів освіти і викладачів.
5. Відповідальність за виконання наказу покласти на декана географічного факультету С.Запотоцького.

6. Контроль за виконанням наказу покласти на проректора з науково-педагогічної роботи А.Гожика.

Підстава: подання географічного факультету, рішення науково-методичної ради (протокол №11-25 від 20 листопада 2025 року), рішення Вченої Ради (протокол №4 від 01 грудня 2025 року).

Ректор

Володимир БУГРОВ

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної роботи

Андрій ГОЖИК

Начальник юридичного відділу

Ірина САЛЕНКО